

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 48 K
Félévre 24 K
Negyedévre 12 K
Egy hóra 4 K
Egyes száma ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS SZADÓHIVATAL
Nápolya-utca 1. sz. Telefonoszáma: 21.

MEGJELENIK MINDENKÉP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 202. szám.

Csütörtök, szeptember 5.

Német hadsereg, német haza védj magad!

— Hindenburg kiáltványa. —

Berlin, szept. 5. Hindenburg kiáltványt bocsájtott ki a német néphez, amelyben a következőket írja:

„Súlyos küzdelemben állunk az ellenséggel. Régen szét volnánk zúzva, ha a számbeli fölény döntene el a háborút.

Az ellenség tudja, hogy fegyverekkel nem győz le bennünket, hogy csapataink és lakosságunk szelleme legyőzhetetlenné tesz, azért most a német szellemet akarja megmérgezni.

Frontunkat nemcsak pergőtűzzel, hanem repülőik útján a röpcédulák ezreivel árasztja el, így akarja az itthoni szellemet megmérgezni a legképtelenebb hírek terjesztésével, amelyek ellenálló erőnk megtörésére alkalmasak.

Az ellenség mindenek felett érti a maga mérgecskáját megkeverni, a kishitűekben kétséget ébreszt, miszerint Amerika megadja nekünk a kegyelmezdőfést, a háború után elzárnak minket a nyersanyagoktól, iparunk elvész, gyarmatainkat nem látjuk többé viszont.

A valóságban úgy áll a dolog, hogy keleten kikényszerítettük a békét és elég erősek vagyunk arra, hogy nyugaton megtegyük ugyanazt Amerika jelenléte dacára, de erősnek és egységesnek kell lennünk az ellenséggel szemben, amely a semleges népeket igyekszik harcra uszítani ellenünk, mert bennünk emberére talált.

Ezért, ha ilyen ledobott méregdarabok bármily formában elétek kerülnek, gondolatok arra, hogy az ellenségtől származik, vessétek meg, állítsátok pellengérré, hogy minden igaz német megvethesse.

Német hadsereg, német haza védj magad!

Hindenburg.

A nyugati harctérről.

London, szept. 5. (Hivatalos). A Dricourt és Queant védelmi rendszer előkészített állásaiban az ellenséget súlyosan megvertük. Az ellenség az egész front mentén visszavonul. Körülbelül tízezer foglyot ejtettünk. Ezen állásokat tizennyolc hónapon át a német mérnöki tudomány legborzasztóbb akadályokkal látta el. Ennek dacára csapataink mindent levertek. Queantot körülzártuk és az éj folyamán elfoglaltuk.

Berlin, szept. 5. A Wolff-ügynökség esti jelentése szerint eddig nagyobb harci cselekmények nem voltak. Az ellenség a Scarpe és a Somme között tapogatózik új vonalaink felé. Az Ailette és az Aisne között a franciák megújított támadásait visszaverték.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, szept. 5. (Hivatalos). Olasz harctér: A Cornó vidékén és a Monte Perticatól keletre rohamcsapataink vállalkozásai teljes sikerre vezettek.

A Hétközség fensikján és a Piavénál meghiusult az ellenség felderítő kísérlete.

Albániában a helyzet változatlan.

A vezérkar főnöke.

London, szept. 5. A Reuter jelenti. Az angolok az északi csatornát Peronnetól két mértföldnyire északra átlépték és elfoglalták Lens városát.

London, szept. 5. Angol jelentés szept. 4-éről: Délután kisebb harcok. Moisesnél több ponton előre jutottunk. Csapataink elérték az Arras—Cambray-országút vonalát és több helységet elfoglaltak.

Berlin, szept. 5. „Züricher Post“ jelenti: Foch tábornok mindenáron meg akarja akadályozni, hogy a német hadsereg nyugodtan gyülekezhessek a Hindenburg vonalon.

Genf, szept. 5. A mostani harcokban az angol hadsereg 45 százaléka vesz részt. A németek ellenállása nagyon szilárd.

A pótszerződések ratifikálása.

Moszkva, szeptember 5. A breszt-litovszki béke pótszerződésének ratifikálása a végrehajtó-bizottságban egyhanguan történt. Kilencen nem szavaztak. Trockijt a legfelsőbb haditanács elnökévé, Veztes lett vezért pedig az összes frontok főparancsnokává nevezték ki.

Ludendorff és Hindenburg nyilatkozata.

Berlin, szept. 5. „Az Est“ tudósítója a nagy főhadiszálláson felkeresté Ludendorffot és Hindenburgot. Ludendorff kijelentette, hogy eddig becsülettel állottuk meg a helyünket, ezután is meg fogjuk állani. A franciák eddig reményekből éltek. Eleinte Oroszországban, majd most Amerikában reménykednek. Az orosz gőzhengert elintéztük, végezni fogunk Amerikával is.

Hindenburg ismertette a harctéri helyzetet a tudósító előtt. Kijelentette, hogy a most folyó harcok döntő jellegűek, a döntés a nyugati fronton fog megtörténni. A német nemzet erősen fog kikérülni a küzdelemből, de ehhez mindenekelőtt kitartásra van szükség.

Pensától Vladivosztokig entente csapatok.

Amsterdam, szept. 5. A „Daily Mail“ jelenti Charbinból: Cseh-tót csapatok a Baikal-tótól nyolcvan mértföldnyire egyesültek Szemenov csapataival. Pensától Vladivosztokig mindent a szövetségesek állanak.

Rotterdam, szept. 5. A „Times“ jelenti Vladivosztokból: A szovjet-csapatok az uzuri fronton visszavonultak.

Chabarovszk, szept. 5. Ma reggel megkezdődött a szövetségesek előnyomulása. Szemanov is folytatja előrenyomulását anélkül, hogy figyelemre méltó ellenállással találkoznék.

Megölték az excárnét és leányait?

Genf, szept. 5. A „Temps“ értesülése szerint Romanov Miklós excár özvegyét és leányait meggyilkolták.

A hetman Berlinben.

Berlin, szept. 5. Ukrajna hetmanja, Skoropadszky tegnap külön vonattal Berlinbe érkezett.

Hírek Burián lemondásáról.

Bécs, szept. 5. Hire jár, hogy Burián István gróf külügyminiszter állása nagyon megrendült. Utódául Czernin grófot, Pallavicinit és Szecepticky grófot emlegetik.

Hertling az általános választójogért.

Berlin, szept. 5. Hertling kancellár a kormány és a dinasztia érdekében követeli az általános választói jog megalkotását.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szept. 4.

A Tonale-szoros északi részén a havasi osztagaink meglepő támadással elragadták az ellenségtől a Puntó San Matello (3392 m), Monte Mantello (3536 m.) és a Macser-csucsot (3502 m.). Ez az örökös jég és hó birodalmában végrehajtott fegyveres tény különös bizonyosságát szolgáltatja a legnehezebb alpesi viszonyokkal is megbirkózó támadók harci rátermettségének.

A hétközség területén élénk felderítő tevékenység. Egyébként nem volt fontos esemény.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szept. 3.

A nagy főhadiszállás jelentése:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös és Böhm vezérezredes hadserege: A Lys mindkét oldalán az ellenség, elősapatainkkal folytatott állandó harc után, a Wulverghen—Nieppe—St. Maurice—Laventie—Richebourg vonalig dolgozta magát előre. Vegyes osztagaink ezekben a kis csapatokban hathatós károkat okoztak az ellenségnek és előretörésekben és támadásokban foglyokat szedtek el tőle.

A Scarpe és a Somme közti harc vonalon a nap nyugodtan telt el. A megelőző éjszaka csapatainkat visszavontuk a Moncourt vonalra. Ezt a mozdulatot, amelyet néhány nap előtt előkészítettünk, természetesen, az ellenség által meg nem zavarva, hajtottuk végre, az ellenség csak délután követett bennünket.

A Meisens és Peronne közti harc vonalon az ellenség nem újította meg támadásait.

Noyentól mindkét oldalt a franciák erős támadásokat hajtottak végre, amelyek főleg a Campane és Dussy közti magaslati terek ellen irányultak. Az ellenség itt délelőtt és délután négy ízben rohamozott hasztalan a többször kitűnt 231-ik gyalogsági hadosztály ellen, de teljesen visszavertük, éppoly, mint a többi támadási szakaszokon.

Az Ailettenél felderítő harcok.

Az Ailette és Aisne között a franciák, amerikaiakkal és olaszokkal együtt a legerősebb tüzhatalom után közelharcba kezdtek, de visszautasítottuk.

Tegnap 22 ellenséges repülőgépet és kötött léggömböt lőttünk le. Rumar hadnagy a 30-ik leggyőzelmet aratta.

A német trónörökös hadserege: Ripontól délre a francia árkok ellen intézett eredményes előretörésekkor foglyokat és géppuskákat hoztunk haza.

Ludendorff.

A mai tőzsde.

Budapest, szeptember 4.
Magyar Hitel 1371, Osztrák Hitel 895, J. I. zálogbank —, Leszámitolóbank 825, Agrárbank —, Magyar Bank 950, Hazai 625, Ingatlan —, Fabank 951, Közüti —, Salgó 1254, Forgalmi 620, Szászvári 1000, Általános 882, Nasiei 3300.

Torontái leánygimnázium.

Nagybecskerek, szept. 5.

Megkezdődött az új iskolaév. Megszaporodtak a szülők gondjai. Iskolába kell adni a fiút, de iskoláztatni kell a leányt is. Necsak az elemi iskolába, necsak a polgárba, hanem azon túl valamely középiskolába is járjon a leány, ezt követeli egyre hangosabban a kor-szellem.

Súlyos gond volt az iskoláztatás az életpályára való kihatása miatt rendes körülmények között is, most pedig a jövő bizonytalansága, a kulturprodukción terén az egyénnel szemben támasztott nagystílű igények folytán többszörösen az. Szövetségeseink, ellenségeink nagyobb tanultsága, technikai felkészültsége és rossz indulata mind-mind több ismeretet, több tanult embert követel tőlünk s ezek egy részének a nők sorából kell kikerülnie az iskolának az ismereteket tömegesen, gyárszerűleg többszörösítő intézménye révén. A jövő növekvő igényeinek kielégítésére a leányiskoláztatás terén háboru óta nagy haladás történt. A középiskolai tanulók száma országsszerte feltűnően megnagyobbodott. Több lett a fiú tanuló is, de aránytalanul több lett a leánytanuló a múlt évekhez képest. E növekvéssel szemben a miniszteri rendeletek a tanulók számát korlátozzák, jóllehet még mindig kollektív tágabb kereteket hagynak. A tanulók számbeli gyarapodása örvendetes, természetes folyamat. A középiskola nyer vele extensitasban, de nagyot veszít már ezáltal is intenzitasban, eltekintve az iskolát súlyosan sanyargató egyéb háborus nyavalyáktól, hiányoktól (épület-, tanár-, tanszerhiány stb.) Torontál iskoláira mintha nem állna teljesen ez a megállapítás, mert leányközépiskolája nincsen. Pedig Torontálban közel 30.000 tanköteles leány van. Ezek számára van majdnem elegendő számú népiskola, kevés polgári s középiskola egyetlen egy sincs, bár hiányt régtóta sokan érzik.

Hogy vannak másutt? Még rövid egynehány évvel ezelőtt az országban tíz leányközépiskola sem működött s most van már 46, amelyek 28 megye közt oszlanak meg. Míg az ország megyéi közül Ugocsa az egyetlen, melynek nincs fiú középiskolája, máskülönb minden megyében legkevesebb kettő van, leány középiskolája még 35 megyének nincsen. E terén a torontái leányok is nagy rövidséget szenvednek a fiúkkal szemben s bátran hivatkozhatnak egyes balkán államokra, akár Szibériára is, ahol az iskolaarány kedvezőbb. Joggal fájhat ez elhanyagolása a mai leányoknak, mert a szomszédságban leánygimnázium van Temes megyében, Bácskában, Arad, Csongrád, még Békésmegyének is van leányközépiskolája, csak éppen Torontálnak nincsen. Iskolaletesítő tényezők közül (pénz, tanuló, városias közönség) melyikben marad el Torontál szomszédai mögött? Bácsot kivéve csaknem kétszeresen túlszámolja szomszédait területben, lakosságban. Elmaradásának több oka lehet. Talán mert kevésbé városias a megye. Torontál lakosságának csekély százaléka él kulturtermelésből, már pedig az iskolát ezen közönség igényei létesítik. A 38.000 iskolába járó torontái fiú közül évenként csak mintegy 80-90 kerül ki mint középiskolát végzett, érett ifjú s az ugyanoly számú leányok közül csak egy-kettő az érettségivel bíró leány. Feltűnő ez a nagy kulturigénytelenség. Ha a gazdag, százados hagyományokon élősködő falusi nép számára is vonzóvá, szükségletté sikerülne tenni a leányközépiskolát,

akkor az egyike lehetne az ország legvirágzóbb, legnépesebb intézeteknek.

Az ily iskolának egyre jobban érezhető hiánya miatt Torontál kulturpolitikájának egyik időszerű programpontja a leányközépiskola létesítése Nagybecskereken.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárásai jelentése.)

Szeptember 5.

Tegnapi maximum: 25,4 C°.

Ma reggel: minimum: 9,6 C°.

Ma délután: Barométer 756,4 mm. Hőmérő: 29,4 C°.

Felhőzet: kev. borult. — Szél: DK.

Csapadék: — mm.

— A király találkozott a bolgár cárral. Bécsből jelentik: Öfelsége tegnap délután Reichenauból *Hintze* és *Stumm* kíséretében Bécsbe érkezett. A pályaudvarról a Burgba hajtatott, ahol fogadta a bolgár cár látogatását, akivel másfélóra hosszat tanácskozott. Este fogadta *Burián* István gróf előterjesztéseit. Hét órakor visszautazott Reichenauba.

— Kitüntetés. *Hämmerle* Herman 29. gy. e. bel. tart. hadnagy a legfelsőbb elismerésben részesült a kardok egyidejű adományozása mellett.

— Eljegyzés. *Sztojkovics* Mladen ig. tanító Orlódról eljegyezte *Maletaskiné* Mária urnót Nagybecskerekről.

— Szemle a csendőrségen. *Czibere* István csendőrezredes Szegedről a nagybecskereki csendőralosztályok megismerése végett a mai napon Nagybecskerekre érkezett.

— *Krsztics* János temetése. A Merczy-utcai gyászházban felravatalozták a tegnapielőtt elhunyt *Krsztics* János volt polgármester holttestét. Fehérszürmü öszi rózsák, sápadt fényt árasztó gyertyák között fekszik a halott. Vonásai olyanok, mintha csak aludnék. Már tegnap és ma is sokan keresték fel a gyászházat, hogy őszinte részvétüknek kifejezést adjanak a mélyen sujtott gyászoló családnak.

A temetés ma délután 4 órakor ment végbe nagy részvét mellett. A város tisztviselőkara *Perisics* Zoltán dr. polgármester vezetésével testületileg vett részt a végtisztességen. *Stakity* Zsárkó gk. szerb plébános három papság segédlettel végezte a gyászszertartást a háznál, ami után a gyászmenet a gör. k. szerb templomba vonult, ahol még egyszer beszentelték a kóporsót és utána kivitték a gör. kel. szerb temetőbe, ahol átadták az anyaföldnek *Krsztics* János földi maradványait.

— A perrona csak belépőjeggyel lehet menni. A nagybecskereki állomásfőnökség közli: Szeptember 1-je óta a pályaudvarra és a várótermekbe a nem utazó közönség csak perronjeggyel léphet. A perronjegy ára a pénztárnál 1 korona. Aki perronjegy nélkül lép a várótermekbe, az 2 koronát tartozik fizetni. A vonatban váltandó jegyek után eddig egy korona pótdíjat szedtek a kalauzok. Ezentúl *niz korona lesz a pótdíj.*

— *Sziklai* Gézáné temetése. Megirtuk, hogy *Sziklai* Gézáné szül. *Stern* Vilma, bankár felesége a fővárosban elhunyt. Holttestét az édesatyja: *Stern* Lázár dr. ügyvéd Nagybecskerekre hozatta. Az éjszaka érkezett meg a holttest kettős koporsóba zárva. A pályaudvarról az Árpád-utcai gyászházba vitték, ahol felravafa-

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Pénteken, szeptember, 6-án két előadás: 6 és 9 órakor.

A 13-ak.

Dráma 4 felvonásban, főszereplő Mady Christian.

MODERN MOZIAz Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.Csütörtök, szept. 5. Péntek, szept. 6.
Uj példány!**Pompei
végnapjai**

Görög dráma 6 felvonásban.

Gyönyörű kísértő műsor.

Naponta 2 előadás: 6 és fél 9 órakor.

Helyárak:Páholyülés 1-80 K, I. hely 1-50 K, II. hely
1- K, III. hely 60 fillér.

lozták és délután három órakor a részvét nagy és őszinte megnyilvánulása mellett eltemették. Niederman Mór dr. megindítóan szép gyászbeszédet mondott a korán elhunyt uriaszony koporsója felett. A család a halálozásról a következő gyászjelentést adta ki:

Dr. Stern Lázár és neje, mint szülők, Sziklai Géza, mint férj a maguk és az összes családtagok nevében fájdalomtól sajgó szível közlik, hogy minden szeretetre méltó és minden szeretetet ezerszeresen viszonzó jóságos lelkű leányuk, illetve feleség Sziklai Gézáné szül. Stern Vilma 1918 szeptember 2-án Budapesten rövid szenvedés után életének 29-ik évében elköltözött az élők sorából. Hűlő testét Nagybecskerekre szállítottuk és 1918 szeptember 5-én d. u. 3 órakor az itteni izraelita sírkertben fogjuk temetni. A gyászmenet megsíratott halottunk nagyanyjának özv. Kadelsburger Fülöpénének Árpád-utcai házából indul a sírkertbe. Isten vele! mi pedig nem muló szeretettel fogjuk övezni bájos emlékét időtlen időkig! Nagybecskerek, 1918 szeptember 5-én. Özv. Kadelsburger Fülöpéné szül. Deutsch Laura nagyanya. Stern Edith, Zádor Endre mint testvérek, Sziklai Sándor após. Sziklai Sándorné anyós. És a kiterjedt rokonság.

— **Vendéglői árak szabályozása.** A minisztertanács felhatalmazta a kereskedelmi minisztert, hogy a vendéglőkben az ételek és italok kiszolgáltatását és árát az egész országban szabályozza. Most jelent meg a kereskedelmi minisztérium 67790. sz. rendelete, melynek főbb pontjait a közönség tájékoztatása céljából közöljük. A fővárosban, az összes városokban és a 10.000-nél több lakossal bíró községekben az étkező helyiségek a felszámítható legmagasabb árak szempontjából osztályokba sorozhatók. A vendéglősök és más étkező üzlettel foglalkozók kötelesek minden hó elsején étel és italárszabásukat bemutatni az illetékes árvizsgáló bizottságnak jóváhagyás végett. A vendéglők tartoznak déli 12-3 és este 7-10 órai idő alatt terítéket kiszolgáltatni, ami Budapesten már érvényben van. A teríték legkisebb mértéke a következő: leves 2 deciliter, húsétel 10 deka, főzelékkörzet 2 deciliter, főtt tészta 15 deka, sült tészta 15 deka. Kötelezhetők a vendéglők még arra is, hogy terítéken kívül pörkölt, gulyás, tokány, velő, máj, borjulás stb. ételeket és főzeléket fel-téttel szolgáltatassanak ki. Az étlap, az árak és az adagok súlyának megjelölése mellett, az utcán és bent a helyiségben kifüggesztendő.

A rendelet ellen vétők kihágási uton büntetettek. Ezen üdvös rendeletre csak azt jeyezhetjük meg, hogy ez régen érzett szükségletet pótol. Megyénkben és városunkban a kereszmarosok siettek az ádrágitók közé beállani. Az árakat indokolatlanul állandóan emelték, ha a bor ára a nagy piacokon emelkedett, azonnal felemelték a mult szüretkor olcsón beszerzett boraikat. Ma itt Nagybecskerekben 13-16 korona egy liter közönséges asztali bor. Az ételárak sokszor felülmúlták a

**Exhumálnak egy 14 év előtt
meghalt embert?**Mérgezés vagy gyomorrák. — A fogságból hazatért fiu
vádja az anyja ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Rejtélyes ügyben folytat nyomozást a nagybecskereki csendőrség. Arról van szó, hogy egy tizennégy évvel ezelőtt elhunyt ember siri nyugalmát megzavarja a hivatalos emberek-ből álló bizottság: exhumálni fognak-e egy embert, akiről most — tizennégy év után — azt állítja a fia, hogy méreggel tették el láb alól. A rettenetes vádat a tulajdon édesanyja ellen emeli a fiu. Az anyja a fiu állítása szerint véletlenül elszólta magát, hogy méreggel bánt el annak idején a férjével...

M. Boskó nagybecskereki földmives azt a följelentést tette ügyvédje útján a napokban a nagybecskereki kir. ügyészségen, hogy apját: M. Jócát az édesanyja tizennégy évvel ezelőtt egy B. Sz. nevű bábaasszonytól kapott méreggel tette el láb alól.

A fiu állítása szerint ezt a kijelentést ez év jul. 29-én az édesanyja a nővére jelenlétében mondotta. Az anyja ezután eltűnt lakásáról.

A kir. ügyészség kiadta a rejtélyes ügyet kibogozás végett a csendőrségnek.

A csendőrség a nyomozást bevezetve kihallgatta elsősorban részletesen a följelentést tevő M. Boskót, aki nemrég tért haza orosz hadifogságból. Előadta, hogy 1918 július 29-én az édesanyjával összeszólalkozott, ő a hátsó, az anyja pedig a első szobában tartózkodott Nadelka nevű 20 éves hűgával, aki előtt így nyilatkozott:

budapesti árakat, bár az üzleti költség nem is hasonlítható a fővárosi költségekhez. A kereszmarosok szépen gazdagodtak, a szerencsétlen középosztály pedig, ha nem akart éhen veszni, kénytelen volt fizetni a magas árakat. Joggal remélhetjük, hogy hatóságaink erélyesen végre fogják hajtani a rendeletet, a közönség pedig saját jól felfogott érdekében nem fogja tűrni, hogy ezzel visszaélések történjenek.

— **Két szépen burorozott szobát** konyhával keres lehetőleg a Rudolf-laktanya közelében Verspyck alezredes. Ajánlatok Sereghy főhadnagyhoz (állomásparancsnokság) intézendők.

— **Borításiadó bárheadása.** A nagybecskereki pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy Szanád, Gyála és Szőreg községek területén fizetendő bor- és husfogyasztási adó beszedési jogot az 1919. évi január 1-től 1919. december végéig terjedő időre a pénzügyigazgatóság helyiségében 1918. évi szept. 16-ik napján délelőtt 9 órakor nyilvános árverés útján haszonbérbe adják.

— **Éhesek vagyunk mélyen tisztelt közönség!** Aradról jelentik a következő érdekes esetet: Az aradi Kabaré néhány volt tagja, Körmendy Árpáddal, a Király színház volt tagjával a megye nagyobb községeiben tart nívós előadásokat. Szombaton és vasárnap Ujszentannára, a polgári iskola rajztermébe hirdették az előadást szigoruan családias műsorral, amely igazán nem várt szenzációval szolgált. Mielőtt megkezdtek volna az előadást, a pódiumra lépett az egyik színész és szinte restelkődő hangon mondta:

— **Éhesek vagyunk mélyen tisztelt közönség!** Egész nap nem ettünk semmit, mert a faluban az összes kereszmarok bejártuk és még pénzért sem adtak enni. Szívesen játszunk, de kérjük a megjelenteket, szerezzenek a részünkre ennivalót. Nem birunk már a korgó gyomrunkkal...

A közönség megrökönyödve hallgatta a színpadról még eddig szokatlan kijelentést, sokan tréfának vették és jókat nevettek hozzá, mikor azonban a színészek valamennyien megerősítették kellemetlen helyzetüket, egy

Nagybecskerek, szept. 5.

— *Majd elbánok vele is, mint az apjával!* Mikor M. Nadelka megkérdezte, hogy mit esnált az apjával, így felelt az öregasszony:

— „A B. Sz.-től kapott méreggel megmérgeztem...”

A súlyos váddal gyanúsított özvegy M. Jócáné előadta, hogy a fia bosszúból tette ellene a feljelentést egy örökösödési perből kifolyólag. Tagadta, hogy jul. 29-én olyan kijelentést tett volna, hogy ő megmérgezte az urát. Férje 14 évvel ezelőtt valóban meghalt, de *gyomorrákban*.

G. M.-né született B. Sz. szülésznő kihallgatása során tagadta, hogy ő közreműködött volna az öreg M. Jóca elhalálozásában.

A rendőrségtől beszerzett adatok szerint M. Jóca 14 évvel ezelőtt valóban elhunyt és holttestét annak rendje és módja szerint eltemették.

A csendőrség nyomozása ezek után oda-irányul, hogy valóban hosszantartó betegeskedés után halt-e meg az öreg M. Jóca, melyik orvos gyógykezelté stb.

Ha valóban gyanus körülmények között halt meg, úgy a holttestet a kir. ügyészség exhumálni fogja, mert a mérgezést, különösen ha ez *arzennól* történt, még ma is meg lehet állapítani a már porladozni indult holttestben.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 4 órától este 10 óráig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda és péntek délután 3-5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyulete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben délután 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdt-széki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól délután 2 óráig.

CLUB-MOZGÓ

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Csütörtök, szept. 5-én:
(este 7 és 9 órakor.)Péntek, szept. 6-án:
(este 7 és 9 órakor.)**Az élő halott**

Dráma 4 felvonásban.

Gyönyörű kísértő műsor.

Az előadásokat elsórangu cigányzene kíséri.

Helyárak: Páholyülés 1-80, szőnye 1-50, I. hely 1-20,
II. hely 1-10, III. hely 60 fillér.

Komplett

disznóbörgarnitúra zöld angol férfiszoba, teljes gobelin ebédlő, komplett natur hálószoba és egy teljes fehér konyha
90.000 K-ért eladó.

939

Cim a kiadóban.

Hadzsics Lázár-utcai 2992. számú

ház eladó.

Bővebbet Váraljai-utca 1018. sz. alatt.

„SIGORIN“

csoda gyorsasággal irtja

a poloskat

Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K.
1 drb fecskendő 2 K. Kapható: minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerkereskedésben Budapesten és vidéken vagy direkt a készítőnél rendelhető.
Török gyógyszerár, Király-utca 12.
Magyarországi egyedárúsító: 633

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

Viszketegséget, sümört, rüht

Leggyorsabban elműszítja a Dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett **Skaboform-kenőcs** ninos szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsételt Dr. Flesch-féle kenőcs. Próbátégely 3 K, nagy tégely 5 K, csatló tégely 12 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárban vagy direkt a készítőnél rendelhető.
Dr. FLESCHE „Korona“ gyógyszerára Győr.
Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.
18322—1918. kig. szám.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 66703—918. számú rendeletét a háborús gazdálkodás egyes teendői tárgyában, az alábbiakban tesszem közzé:

A kereskedelemügyi miniszter 66703—1918. K. M. számú rendelete a háborús gazdálkodás egyes teendői tárgyában. — A m. kir. miniszterium 1274—1918 M. E. számú rendeletében nyert felhatalmazás alapján megbízam az Olajgyár és Zsiradékgyári Bizottságot (Budapest, Vilmos császár-ut 33.) a háborús gazdálkodás következő teendőinek végzésével: Ammoniakszóda, kristályszóda, marónatron-készletek elosztása; szállítási igazolványok kiállítása a következő anyagokra: nyersfagygyu 100 kg-nál nagyobb tételekben, mindennemű állati és növényi olajok és zsírok keményítve is (disznózsír és a vaj kivételével), zsírsavak, mindennemű zsiradékkeverékek és egyéb olajtartalmu anyagok és termékek, amennyiben több mint 10 százalék állati vagy növényi olajat, zsírt vagy zsírsavat tartalmaznak; olajfirniszek és oxydált olajok, mindennemű kenő, enyv és szinszappanok, piperezsappanok, mosópor és minden szappant tartalmazó termék; gyertya, csont, csontzsír, enyvbőr, gyanta, fenyőzsurok, gyantaolaj, kolofonium, terpentín, terpentinolaj, glicerin tartalmu fenéklug, glicerinvíz, nyersglicerin. — Budapest, 1918 július hó 29-én. Bárány József s. k. m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 28.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Hadikölcsön-kötvényekre és bármely más 4—6%-os állami értékpapírokra, záloglevelekre

a névérték 75—85%-a erejéig, 5% utólag fizetendő kamat mellett

lombardelőleget

folyósítunk, ugyszintén a tőzsdén jegyzett egyéb értékpapírokra, valamint helybeli pénzintézetek és vállalatok részvényeire az árfolyam 75%-a erejéig.

Nagybecskereki
Nepbank-Részvénytársulat.

Egy könyvelésben jártas és egy gép- és gyorsírni tudó
női tisztviselőt

azonnalra, esetleg október 1-i belépéssel keresünk.

940

Hazai Malomipar r.-t.

Keresünk 947

cipészsegédeket

a Szociális Misszió cipőműhelye számára.

Ajánlkozók jelentkezzenek
Kónya Ferenc urnál
Bakits-utcai műhelyében.

Hirdetmény.

Csebbe község mint erkölcsi testület a tulajdonát képező 322 hold területű egy tagban fekvő ingatlanját (szántóföld, rét, kaszáló) örökáron eladni óhajtja. — Vételi ajánlatok legkésőbb 1918. évi szeptember hó 25. napjának d. u. 4 órájáig Csebbe község jegyzői hivatalához benyújtandók, ahol is a közelebbi feltételek megtudhatók.

A beérkezett ajánlatok felett Csebbe község képviselőtestülete 1918. évi szeptember hó 26. napján tartandó ülésén fog határozni.

Csebbe, 1918. évi augusztus 26.

Weisz Izidor s. k.
jegyző.Botya Miklós s. k.
bíró.

Gyakorlati

német órákat

ad esti időben méltányos
tandíjért perfekt német.
— Bővebbet a kiadóhivatal. —

Nyomdásztanodcu

legalább két középiskolát jó
eredménnyel végzett flu heti-
fizetéssel azonnal felvettetik

lapunk nyomdájában.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.
18290—1918. kig. szám. 1131

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 31863—1918. számú rendelete alapján közölném, hogy a polgári lakosság cipőszükséglete, beleértve a cipőtalpalast és borítást is, csak cipőjegy ellenében szerezhető meg.

Cipőjegyre csak az tarthat igényt, akinek cipőre bebizonyíthatólag szüksége van. A cipőjegyek, valamint a börtalványok kiállítását a nagybecskereki ipartestületre mint cipőtalvány kiállító szervre bízom, ahol azok minden hét hétfő, szerda és péntek délután 3—5 óráig beszerezhetők.

Az ipartestület cipőjegyeket csak az esetben van jogosítva kiszolgáltatni, ha a cipészknél börtalvány, illetve az üzletekben kész cipő tényleg rendelkezésre áll.

Börtalványt magánfelek semmi körülmények között sem kaphatnak, akik azonban maguk rendelkeznek börtel, úgy erre a megfelelő cipőjegyet megkaphatják.

A cipőjegyek csak pontosan kiállított készlet- és szükséglet bejelentéslap alapján szolgáltathatók ki. Ezen nyomatványok az ipartestületnél díjtalanul beszerezhetők.

A mérték után készülő cipők megnevezett cipészre szólnak, melynek ellenében a cipész az azon feltüntetett cipőt vagy javítást elkészíteni és kiszolgáltatni köteles.

Minden cipőkereskedő és cipész köteles a fenti számú miniszteri rendelettel megállapított maximális árakat feltüntetni és általam láttaozott és pecsételt ellátott jegyzéket üzletében, illetve műhelyében feltűnő és könnyen hozzáférhető helyen kifüggeszteni.

A börtalványok és az új cipőkre vonatkozó utalványok kiállításáért 1 korona, a javításra vonatkozó utalványok kiállításáért 50 fillér illeték jár.

Helybeliek kész cipőt csak a Turul és Hungária cipőgyár helybeli fióküzletében vásárolhatnak, kivételt képeznek a fátapu cipőkre kapott utalványok, amelyek bárhol beválthatók.

A cipészeket börtalvánnyal a Börtalvosok Szövetkezete és Láng András börtalvosok vezetője látja el utalványok ellenében.

A cipőkereskedők kötelesek cipőkészleteiket a rendelkezésükre bocsájtott úrlapon az áru érkezésétől számított 48 órán belül az ipartestületnél bejelenteni.

A labbeli készítőket újabb börtalvánnyal csak akkor részesülhetnek, ha az előzőleg kapott anyag mikénti felhasználását elszámolták. Hasonlóképpen kötelesek elszámolni a cipőkereskedők is a hozzájuk érkezett árut.

Minden a tárgyra vonatkozó közelebbi felvilágosítást H a v a s D á n i e l városi számvevő, ugys mint az ipartestület jegyzője adja meg.

Aki a rendelet ellen vét, aki hamis vagy nem kimerítő bejelentést tesz, aki cipőjegyet másra átruházza, 6 hónapig terjedhető elzárás-al és 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. A cipészek és cipőkereskedők, akik jegy nélkül szolgáltatnak ki árut vagy a jegy ellenében az áru kiszolgáltatását indokolatlanul megtagadják, vagy a maximális árakat nem tartják be, a fenti büntetésen felül ipari jogosítványuktól is megfoszthatók.

Óva intem ezért ugy a közönséget, mint a cipőkereskedőket, börtalvosokat és cipészeket, hogy a rendelet intézkedéseit szigorúan és pontosan tartsák be, mert minden adott esetben, ahol a rendelet intézkedései elleni cselekmény jut tudomásomra, a legszigorubb megtorló eljárást fogom foganatba tenni.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 28.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.